

PROPOSITIO XLV. PROBLEMA XXXI.

Orbium qui sunt circulis maxime finitimi requiruntur motus apsidum.

Problema solvitur arithmetice faciendo ut orbis, quem corpus in ellipsi mobili (ut in propositionis superioris corol. 2. vel 3.) revolvens describit in plano immobili, accedat ad formam orbis cuius apsidem requiruntur, & quærendo apsidem orbis quem corpus illud in plano immobili describit. Orbes autem eandem acquirunt formam, si vires centripetæ quibus describuntur, inter se collatæ, in æqualibus altitudinibus reddantur proportionales. Sit punctum V apsis summa, & scribantur T pro altitudine maxima CV , A pro altitudine quavis alia CP vel Cp , & X pro altitudinum differentia $CV - CP$; & vis, qua corpus in ellipsi circa umbilicum suum C (ut in corol. 2.) revolvente movetur, quæque in corol. 2. erat ut $\frac{FF}{AA}$.

$\frac{RGG - RFF}{A \text{ cub.}}$, id est ut $\frac{FFA + RGG - RFF}{A \text{ cub.}}$, substituendo $T - X$ pro A , erit ut $\frac{RGG - RFF + TFF - FFX}{A \text{ cub.}}$. Reducenda similiter est

vis alia quævis centripeta ad fractionem cujus denominator sit $A \text{ cub.}$ & numeratores, facta homologorum terminorum collatione, statuendi sunt analogi. Res exemplis patebit.

Exempl. 1. Ponamus vim centripetam uniformem esse, ideoque ut $\frac{A \text{ cub.}}{A \text{ cub.}}$, sive (scribendo $T - X$ pro A in numeratore) ut $\frac{T \text{ cub.} - 3TTX + 3TXX - X \text{ cub.}}{A \text{ cub.}}$; & collatis numeratorum terminis

correspondentibus, nimirum datis cum datis & non datis cum non datis, fiet $RGG - RFF + TFF$ ad $T \text{ cub.}$ ut $-FFX$ ad $-3TTX + 3TXX - X \text{ cub.}$ sive ut $-FF$ ad $-3TT + 3TX - XX$. Jam cum orbis ponatur circulo quam maxime finitimus, coeat orbis cum circulo, & ob factas R , T æquales, atque X in infinitum diminutam, rationes ultimæ erunt RGG ad $T \text{ cub.}$ ut $-FF$ ad $-3TT$, seu GG ad TT ut FF ad $3TT$, & vicissim GG ad FF ut TT ad $3TT$, id est,

ut 1 ad 3 ; ideoque G ad F , hoc est angulus VCP ad angulum VCP , ut 1 ad $\sqrt{3}$. Ergo cum corpus in ellipsi immobili, ab apside summa ad apsidem imam descendendo conficiat angulum VCP (ut ita dicam) graduum 180 ; corpus aliud in ellipsi mobili, atque ideo in orbe immobili de quo agimus, ab apside summa ad apsidem imam descendendo conficiet angulum VCP graduum $\frac{180}{\sqrt{3}}$: id ideo ob si-

mitudinem orbis hujus, quem corpus agente uniformi vi centripeta describit, & orbis illius quem corpus in ellipsi revolvente gyros peragens describit in plano quiescente. Per superiorem terminorum collationem similes redduntur hi orbes, non universaliter sed tunc cum ad formam circularem quam maxime appropinquant. Corpus igitur uniformi cum vi centripeta in orbe propemodum circulari revolvens, inter apsidem summam & apsidem imam con-

ficiet semper angulum $\frac{180}{\sqrt{3}}$ graduum, seu $103 \text{ gr. } 55 \text{ m. } 23 \text{ sec.}$ ad centrum; perveniens ab apside summa ad apsidem imam ubi semel confecit hunc angulum, & inde ad apsidem summam rediens ubi iterum confecit eundem angulum; & sic deinceps in infinitum.

Exempl. 2. Ponamus vim centripetam esse ut altitudinis A dignitas quælibet A^n seu $\frac{A^n}{A^3}$; ubi $n-3$ & n significant dignitatum indi-

ces quoscunque integros vel fractos, rationales vel irracionales, affirmativos vel negativos. Numerator ille A^n seu $T - X$ in seriem indeterminatam per methodum nostram serierum convergentium

reducta, evadit $T^n - nXT^{n-1} + \frac{n(n-1)}{2}XXT^{n-2}$ &c. Et collatis hujus terminis cum terminis numeratoris alterius $RGG - RFF + TFF$

$-FFX$, fit $RGG - RFF + TFF$ ad T^n ut $-FF$ ad $-nT^{n-1} + \frac{n(n-1)}{2}$

XT^{n-2} &c. Et sumendo rationes ultimas ubi orbes ad formam circularem accedunt, fit RGG ad T^n ut $-FF$ ad $-nT^{n-1}$, seu GG ad T^{n-1} ut FF ad nT^{n-1} , & vicissim GG ad FF ut T^{n-1} ad nT^{n-1} id est ut 1 ad n ; ideoque G ad F , id est angulus VCP ad angulum VCP , ut 1 ad \sqrt{n} . Quare cum angulus VCP , in descensu corporis ab apside summa ad apsidem imam in ellipsi confectus, sit graduum 180 ; conficietur angulus VCP , in descensu corporis ab apside